

ESIMENE PEATÜKK

Framleigh' eakate pansionaati saabunud Melissa Craigi tervitas end proua Sinclairina tutvustanud kahvatunäoline hallipäine naine. „Paraku on proua Wardle oma kokkusaamistega pisut ajast maas,“ selgitas ta. „Ta palub ebameeldivuste pärast vabandust ja avaldab lootust, et te ei pea liiga kaua ootama. Vahepeal soovitas ta mul teile maja tutvustada.“

„Täna, sellest pole midagi.“ Melissa oleks nii või teisiti soovinud maja ja selles pakutavaga tutvuda, enne kui otsustada, kas tegemist on kohaga, kus ta ema võiks end hästi tunda, kuid proua Sinclair näis ilmselgelt arvavat, et täiendavad selgitused on omal kohal.

„Meile saabus just uus asukas ja asjaajamine võtab oodatust kauem aega. Üks pereliige tõi ta siia ja ...“

Lõpetamata lausega käis kaasas ebalev käeviibe ja rääkija pigistas oma kahvatud huuled kriipsuks – Melissa, kes hääletooni ja kehakeelt hästi lugeda oskas, järeldas, et nimetatud sugulane oli osutunud nõudlikuks. Ta kordas pisut ebamugava vihje tagajärjel õhku rippuma jäänud kohmetuse leevendamiseks, et lepib meelsasti olukorraga, ning väljendas siis imetlust oma teejuhi helerohelise vormiriietuse külge kinnitatud ametimärgi kujunduse üle: see kujutas väga Picasso tuvi moodi lindu, mille kohal olid tähed RKV.

Proua Sinclair reageeris komplimendile silmanähtava heameelega. „See esindab Framleigh' filosoofiat: rahu, kooskõla ja vabadus,“

tähendas ta uhkusega. „See võtab kokku õhustiku, mida me soovime kõigi meie asukate hüvanguks tagada.“ Ta juhatas Melissa läbi vaipkattega põrandaga koridoride rägastiku, avades aeg-ajalt mõne ukse, et uhkusega kuulutada: „See on meie asukate puhketuba. Neile meeldib enne söögiaega siia väikese joogi tegemiseks koguneda,“ või „See on meie söögisaal. Siit avaneb imeline aiavaade, kas pole?“ Telekatoas olid kardinad pärastlõunase päikese tõrjumiseks ette tõmmatud, mõned hallid pead pöördusid põgusalt nende suunas ja silmad kiiksid enne taas ekraanile keskendumist läbi hämara valguse segajate suunas. Lõpuks näitas proua Sinclair Melissale väikest napilt sisustatud, kolkunud tubaka järele lehkvat ruumi, mida ta nimetas suitsuruumiks.

„Võin hea meelega öelda, et seda ei kasutata eriti palju,“ selgitas naine nina kirtsutades. „Me ei õhuta suitsetamist, tegelikult on see magamistubades tuleohu tõttu suisa keelatud. Kui nad tahavad oma harjumuse orjad olla, eelistame, et nad teeksid seda väljas, kuid mõistagi on meil kohustus tagada neile ka majas sees koht, mida halva ilma korral kasutada.“ Ta jättis sõltuvusest rääkides mulje, nagu oleks tegu surmapatuga. „Kas teie ema suitsetab?“

„Ei.“ Seda küsimust kuuldes vilksatas läbi Melissa pea ootamatu hirmutav nägemus ta kadunud isa raevust, mis oleks vallandunud teda või ema sigaretiga tabades. „Mina samuti mitte,“ lisas ta ja sai vastuseks tunnustava noogutuse.

„Ja see,“ jätkas proua Sinclair, kui nad jõudsid ukseni, millel rippus silt „Tegevuskeskus“, „on meie uusim meelelahutus. Oleme üsna kindlad, et see on meie asukatele ühtaegu nii kasulik kui ka nauditav.“ Ta avas ukse ruumi, kus oli väike basseini. Sellest oli just väljunud eakas supelkostüümis naine, kellele aitas parasjagu hommikumantlit selga valges kitlis abiline, keda Melissale kohe tutvustati: „Proua Pettifer, meie füsioterapeut. Ja siin,“ jätkas proua Sinclair järjekordset ust valla tõugates, „on spordisaal. Mõistagi pole siin hetkel kedagi. Peaaegu kõik puhkavad enne õhtusööki.“

Melissa torkas pea pigem viisakusest kui huvist üle ukse, et erinevaid trenadžööre silmitseda. „Ma pole kindel, kas mu ema hakkaks siin eriti palju aega veetma,“ tähendas ta, „kuid bassein meeldib talle kindlasti. Me käisime temaga sageli koos ujumas, kui ma laps olin.“ Õnnelikud mälestused. Hoia neid elus. Ürita valu tõrjuda. Valjusti lisas ta: „Ma sain teie brošüüri põhjal aru, et Framleigh ei ole hooldekodu.“

„Täpselt nii. Meie asukad saavad üldiselt enda eest hoolitsemisega hakkama ning suurem osa neist naudib endiselt märkimisväärset iseseisvust. Meie pakume neile võimalusi võimalikult kaua vormis ja liikuvana püsida. Loomulikult hoolitseme nende eest, kui kedagi peaks tabama mõni kergemat sorti tõbi, ent kui mõnel neist peaks tekkima alaline terviserike, siis tuleb neil endal või nende perekonnal uus koht leida.“ Naine kõhkles enne mainimist: „Ma saan aru, et teie emal oli hiljuti tõsine operatsioon.“

„Jah. Ta taastub sellest Readingi lähedal hooldekodus, kuid ta on suurepäraselt paranenud ja tema raviarst andis ta siia kolimisele heakskiidu. Tema sõnul on teil väga hea maine.“

„Mul on suur rõõm seda kuulda!“

Melissa tundis, nagu oleks ta teinud isikliku komplimendi, niivõrd tajutav oli rõõm, millega ta sõnadele reageeriti. Teda liigutas selline entusiasm, mida asutuse tegevuse kiitmine esile kutsus. See tugevdas tema lootust, et ta nii palju üle elanud ema leiab siin rahu ja ta tervis taastub täielikult. Ta tabas end mõttes palvetamas: palun, jumal, võimalda meile pärast neid pikki lahus elatud aastaid veidi ühist meeldivat aega. Mälestused paarist viimasest traumeerivast nädalast andsid endast taas märku ja ta pidi sekund või paar pingutama, et tundetulvaga toime tulla.

„Proua Craig, kas teiega on kõik korras?“

Sõnad tundusid kostvat kusagilt kaugelt. Melissa tõmbas sügavalt hinge ja neelatas raskelt. „Jah, kõik on hästi. Lihtsalt ... vaadake, ema oli nii haige ja mõnda aega ...“ Tema suureks piinlikkuseks

muutus ta hää! katkendlikuks ja silmad hakkasid kipitama. „Mul on olnud väga ärevad ajad.“

„Muidugi mõista.“ Seni asjalik ja krapsakas hää! omandas nüüd sooja ja mõistva tooni ning Melissa käsivart puudutas tröösti pakkuv pihk. Hetk hiljem lausus proua Sinclair leebelt: „Ma usun, et proua Wardle on nüüd vaba. Ma ei taha teid küll kiirustada ...“

Melissa otsis taskust taskurätiku ja nuuskas nina. „Täna, minuga on nüüd kõik korras. Olen praeguseks näinud kõike, mida vaja, ja teil on kahtlemata palju tegemist.“

„Kui te olete kindel, et sellest piisab.“

„Jaa, täiesti kindel.“

„Asi on selles, et õhtusöögiaeg on kohe käes ja üks meil abiks käivatest tüdrukutest on haige, niisiis lubasin aidata. Sheila, kes töötab vastuvõtus, juhatab teid proua Wardle'i kabinetti.“

„Muidugi. Täna, et mulle ringkäigu korraldasite.“

„See valmistas mulle rõõmu.“

Soojus kõneleja hääles andis taas selgelt mõista, et tegemist polnud viisaka formaalsusega. Proua Sinclairil võisid ju olla omad eelarvamused, kuid tema pühendumuses polnud põhjust kahelda. Melissa tundis, et sai tublisti julgust juurde.

„Proua Craig, mul on hea meel teiega kohtuda.“ Sale keskealine naine, seljas lihtne, kuid hea lõikega tumesinine kleit, astus raske tammise kirjutuslaua tagant välja ja sirutas käe. „Mina olen Geraldine Wardle, Framleigh House'i juhataja. Vabandust, et ootama pidite.“

„Pole midagi,“ kinnitas Melissa naisele. „Mulle meeldis ringkäik väga. Maja on võluv ja toad näivad olevat väga mugavad.“

„Mul on hea meel, et te niimoodi arvate. Võtke istet.“ Proua Wardle osutas toa kaugemas nurgas seisva kolme tooli suunas, üks neist oli juba hõivatud. „Kas ma tohin teile tutvustada meie uusimat asukat, kes meiega tänasest liitub? Proua Cherston, proua Craig.“

„Puhas rõõm tutvuda!“ Hästi säilinud, kuid üsna tugevasti

võõbatud umbes seitsmekümnene naine sirutas hoolikalt maniküüritud ja ohtrate ehetega kaunistatud käe, mis tõi kaasa kallihinnalise parfüümi pahvaka. Naine kandis roosat jakki ja seelikut ning elevandiluukarva siidpluusi – need olid üsna kindlalt disainertooted –, kaelas kuldketti, kõrvades briljantkõrvarõngaid ja jakirevääril briljantidega prossi. „Kas te kavatsete samuti siia kolida?“ huvitus naine. Tema üllatavalt teraste silmade pilk peatus uurivalt ta kõrval istet võtnud Melissal. „Teil on vist tiba vara pensionipõlvele mõelda?“ Pisut nasaalne hääл viitas sellele, et ta on pärit Londoni lähistelt.

„Oi ei, mina ei kavatse siia kolida. Ma olen siin oma ema pärast,“ selgitas Melissa. „Ta taastub pärast operatsiooni. Mõne kuu pärast kolib ta meie juurde koju, aga me laseme parasjagu oma majale juurdeehitist teha ja niisiis otsin ma kohta meie lähedal, kus ta võiks seni elada.“

„See on nii tore. Tal veab, et tal on tütar, kes tema eest niimoodi hoolitseb. Mul on eksabikaasaga kaks poega, kuid nad ei taha minust midagi teada. Snoobid nagu vanameeski. Mu kasupoeg ja tema naine peavad mind parajaks tüütuseks, niisiis kupatatakse mind mõneks ajaks siia. Tunded on mõistagi vastastikused,“ lisas proua Cherston nagu möödaminnes. „Mul pole mingit soovi nende jobudega koos elada.“ Naine pöördus taas proua Wardle'i poole. „Vabandust, Geraldine, et Des teile nii palju tüli tegi. Ta on endale pähe võtnud, et peab oma raha eest maksimumi saama, ja soovib seega kindel olla, et mind ei röövita. Kuigi mõistagi ei lähe mina isiklikult talle kuigivõrd korda,“ lisas ta pisukese kibedusega. „Ta hoolib vaid iseendast. Loodab, et saab ühel päeval küüned oma isa varandusele taha ajada.“

„Mina usun küll, et teda huvitab teie heaolu, proua Cherston,“ tähendas proua Wardle pisut puiselt.

„Oh, no olge nüüd, kutsuge mind Lilyks.“

Proua Wardle kõhatas ja ta naeratus sai korraga jäise helgi. „Täna teid, proua Cherston, kuid ma leian, et meie asukate vääriskuse huvides on õige pöörduda nende poole ametlikumas vormis.“

Melissa tajus ta toonis kerget vastumeelsust, ehkki ta ei osanud aimata, kas tegemist oli reaktsiooniga öeldule, kõnemaneeerile või kõneleja enese välimusele ja hoiakule üldiselt. Ta otsustas, et ilmselt oli see reaktsioon kõigi elementide koosmõjule.

Lily Cherston kehtas õlgu. „Kuidas teile meeldib. Ma ise eelistan pisut mitteametlikumat suhtumist. Ja ma sain asjast niimoodi aru, et see on pigem kodu kui hotell.“

„Me pakume uhkusega kõikvõimalikke koduseid mugavusi koos erihoolitsusega neile, kes oma vanusest tingitult seda vajada võivad. Samal ajal üritame pakkuda ka kõiki esmaklassilise butiikhotelli teenuseid.“ Sõnad kõlasid kuidagi tuttavalt ja Melissa taipas, et juhatajanna tsiteeris asutust tutvustavat brošüüri. „Te ju ei eeldaks, et hotelli personal teie poole eesnimepidi pöördub?“ Juhatajanna hää muutus peaaegu leebelt veenvaks, nagu räägiks ta lapsega.

Lily Cherston kehtas taas õlgu. „Ega vist. Kas see tähendab, et mina pean töötajaid preiliks või prouaks nimetama?“ Hoolikalt meigitud silmade ulakas helk ütles Melissale, et uus asukas ajab väheke kiusu.

Paraku ei jõudnud see proua Wardle'ile sugugi pärale, kuna ta naeratas pisut üleolevalt ja vastas samasuguse heatahtliku tooniga: „Muidugi mitte.“

„Ja kuidas on lugu teiste siinsete elanikega? Kas nemad eeldavad, et nad on härrad ja prouad või midagi muud?“

„See on nende otsustada.“

„Sel juhul on kõik korras.“ Helk muutus peaaegu riivatuks.

Naine hakkas Melissale silmapilk meeldima. Talle meeldisid tolle otsekoheesus, aval pilk, soe naeratus ja kübeke saatanlikkust, mida see varjas. Samas ei osanud ta ise hetkel midagi lisada, niisiis ta lihtsalt naeratas ja püsis vakka. Melissa polnud veel ühegi teise pansionaadiasukaga kohtunud, kuid ta oli hoonega tutvudes ridade vahelt lugenud ja tajunud, et proua Sinclairi möödaminnes pillatud vihjed golfi-, bridži- ja teatriklubi liikmestaatuse kohta ning viited

mugavale taksoteenusele ostu- või Oxfordi, Cheltenhami või Bathi kultuurireiside tarbeks pidid jätma mulje, et Framleigh House on uhkusega keskklassile mõeldud asutus. Lily Cherstoni värvikas välimus seevastu varjas pinna all peituvat lopsakat maalähedust, isegi teatavat vulgaarsust, mis pakkus juhataja ja tema asetäitja formaalsele viisakusele teravat kontrasti. Teda huvitas väga, kuidas naine oma uude keskkonda sobitub.

Proua Wardle katkestas ta mõttelõnga. „No nii, proua Craig, ma saan aru, et teil pole võimalik õhtusöögile jääda, aga ehk on teil aega enne meie väikest vestlust koos meiega puhketoas üks jook teha?“

„Täna teid, see oleks väga meeldiv,“ vastas Melissa viisakalt ja püüdis näole kippuvat naeratust alla suruda, kuuldes rahast rääkimise varjamiseks kasutatud eufemismi.

„Kas ma kuulsin võlusõna „jook“?“ küsis proua Cherston atsakalt. Ta tõusis ja silus seelikut, mis lõppes mitu head tolli enne ta endiselt kaunikujulisi põlvi. „Juhatage teed!“

Teel salongi pidas proua Wardle'i korraks kinni järjekordne töötaja. Lily Cherston kasutas juhust ja sosistas Melissale kõrva: „Kas te nägite, milliseks ta nägu muutus, kui ma palusin end Lilyks kutsuda? Oli see vast hapu ilme!“

Melissa itsitas. „Jah, ja kas te panite tähele, mis nägu tegi ta enne, kui te teda Geraldine'iks nimetasite?“ sosistas ta vastu. „Nagu oleks sidrunit hauganud.“

„Ei, seda ma ei märganud. Küll on kahju. Pole hullu, küllap mul avaneb talle närvidele käimiseks teisigi võimalusi.“ See väljavaade lõbustas Lilyt sedavõrd, et ta tõi kuuldavale ohjeldamatu naerulagina, mis sundis inimesi pead pöörama. „Mis siis ikka, aeg kohtuda teiste kinnipeetavatega. Loodame, et nemad pole nii õhku täis.“

Melissa sai aru küll, et iseloomustus „kinnipeetavad“ ei oleks samuti juhatajale sugugi meeldinud, kuid ta ei hakanud seda järjekordset naerupahvakat peljates mainima. „Oleks kahtlemata huvitav seda teada saada,“ nõustus ta malbelt, aimamata hetkekski, et „huvitav“ oli oma aega ootavate sündmuste kirjeldamiseks väga lahja sõna.

TEINE PEATÜKK

Loojuva päikese kuma täitis puhketoa kuldse säraga. Siin-seal asuvad klaaskattega lauakesed sillerdasid. Punastes toonides Türgi vaip lõi raevukalt leegitsema. Õhus hõljus naha ja lavendli delikaatset hõngu. Tubaka lehka siin, taevale tänu, tunda polnud. Suitsetamine oli lubatud üksnes selleks otstarbeks ette nähtud ruumis – ja teadupärast kasutati seda väga harva.

Laurence Dainton oli koha sisse võtnud oma lemmikleentoolis klaasukse kõrval, käes tema tavapärane klaas viski ja soodavee seguga. Tooli kõrge seljatugi toetas kenasti mehe kaela ja õlgu ning selle asukoht andis talle võimaluse üksnes pead pöörates ühtaegu vaadet imetleda ja samas teiste asukate tulekutel ja minekutel silma peal hoida. Sel kellaajal sai rääkida peamiselt tulekutest, kuna köögi-personal pidi peagi hakkama serveerima toitu, mida kokk uhkusega õhtuliseks nimetas.

Isegi ligemale viie Framleigh House'i eakate pansionaadis elatud aasta järel häiris Laurence'it ikka veel komme nimetada keskpäevast einet lõunaliseks ja õhtust õhtuliseks. Ta pidi hommikuti golfi mängides hoolas olema, et pilku kellale heites mitte mainida „lantšiaja lähenemist“. Selle peale oleksid kerkinud üsna mitu kulmu. Inimesed, kellega ta väljaspool pansionaati suhtles, olid temaga sarnase taustaga ning sõid keskpäeval lantši ja õhtuti oli kavas dinee.

Ta oli oma esimese pansionaadis elatud nädala reedel seda juhataja proua Wardle'ile maininud. Nagu naisel uute asukate puhul

kombeks, oli ta kutsunud mehe oma elutuppa õhtusöögi-eelset klaasikest šerrit pruukima.

„Jah,“ oli naine nõustunud, „küllap on see pisut ... *tavatu*.“ Mees poleks ise sellist sõna valinud, küllap oleks ta öelnud „proletaarlik“ või „töölisklassile omane“, kuid naine oli jätkates maininud, et selline traditsioon oli sisse seatud juba enne tema asumist sellele ametikohale. Ta oli veel pikalt edasi lasknud – teatud sõnu rõhutades – ning selgitanud, et Framleigh House polnud selle asutamise hetkel sugugi nii *eksklusiivne* asutus nagu praegu, *kui mõistate, mida ma silmas pean*, ning selle asukad olid olnud pisut *teistsugused*, just nimelt *tausta* seisukohast. Tänapäeval pidi *kogu selle totra poliitkorrektsuse* tõttu olema väga hoolas, et inimesi mitte pahandada. Ta oli koos pansionaadiga pärinud mõned selle parimatest töötajatest, nende seas *lihtsalt parim kokk*, kes on tõeline *aare*, kuid kipub kasutama pisut *labast* kõnepruuki. Häid töötajaid ei tohtinud pahandada, need olid tänapäeval sama haruldased nagu *kullatolm*. Just kokk oli pansionaadis töötanud *terve igaviku* ja kui kokk – kes oli *väga tagasihoidliku* taustaga, ent saanud väljaõppe *parimates kokanduskoolides* – tahtis öelda, et kella poole ühe (laupäeviti ja pühapäeviti kella ühe) ajal serveeritav eine on lõunaline, siis mis seal ikka. „Ma pole päris kindel, kuid minu meelest aitab see tal oma *juurte* juurde jääda,“ oli juhataja tühja šerriklaašiga õhus uhket kaart joonistades (see oli tal nende jutuajamise jooksul juba teine) asjad kokku võtnud. Ja kuna koka niinimetatud õhtulised olid kolmekäigulised toitvad eined, mille järel pakuti kohvi ja piparmündišokolaadi, pidi Laurence leppima tõsiasjaga, et virisemine ei vii kuskile. Päris kindlasti ei tahtnud tema olla see, kelle pärast kokk võiks lahkumisavalduse anda – võimalus, millele oli üsna otse vihjatud.

Lisaks, mõtles mees rahulolevalt, sirutades oma pikki koibi mugavamalt välja ja võttes soodaveega segatud viskist järjekordset lonksu, ei saanud toidule tõesti mitte kõige vähematki ette heita.

See ei jätnud kunagi midagi soovida, enamasti oli see lausa väga hea ja aeg-ajalt, eriti mõne asuka sünnipäeval, peaaegu vaimustav. Mees silmitses tuba tunnustava pilguga. See meenutas heas mõttes mõne maamaja stiilis hotelli salongi: kvaliteetne mööbel ja suurepärane, laitmatult maitsekas sisekujundus; tapeet, mis sobis kenasti oskusliku käega volditud kardinatega. Seintel rippusid hästi teostatud reprod ja kõik klantsis puhtusest.

Mis veelgi olulisem, baaris olid olemas parimad brändid. Gary, töömees, kes ühtlasi baarmeni rolli täitis, oli samuti pansionaadi omanike vahetudes oma kohale jäänud ja uued omanikud olid baari jookide taset tublisti tõstnud. Gary teadis kõigi asukate maitseelistusi ja tervitas neid alati enne tellimuse vastuvõtmist külalislahke naeratusega nimepidi. Ta tajus ka nende meeleolu: jooke valades möödaminnes pillatud märkused pakkusid neile teretulnud võimalust nalja visata ja masenduse või kehva tujuga kimpus olijatele oma probleeme jagada.

Tõepoolest, mõtiskles Laurence, see polnud elupäevade õhtusse saatmiseks sugugi kehvim koht. Ta jõi klaasi tühjaks ja heitis pilgu käekellale. Gongini oli aega üle poole tunni. Piisavalt aega veel ühe klaasikese pruukimiseks. Enamasti ei hakanud ta õhtuti nii varakult tipsutama ja tema tavaline norm oli klaas Šoti viskit ette õhtusööki ning klaasike või kaks klaretti eine kõrvale, kuid sel päeval oli tal põhjust tähistamiseks. Ta oli sel pärastlõunal esimest korda pärast puusaoperatsiooni golfirajale läinud ja ehkki ta oli märganud vaid üheksa auku, oli ta tulemustega vägagi rahul. Tal oli sundpuhkuse järel tarvis tublisti vormi taastada, kuid ta oli sellegipoolest teinud paar raja normist ühe löögi võrra väiksemat tulemust ja kokkuvõttes lõpetanud vaid kolme raja normist enama löögiga. Mis kõige olulisem, kui õlalihaste kerge jäikus kõrvale jätta, ei tundnud ta mingeid valusid ega pingeid. Jah, tõepoolest, veel üks klaasike viskit oli igati õigustatud. Ainult sel korral. Peaasi et sellest ei kujuneks harjumust. Ta tõusis ja läks

baarileti juurde, vahetades teel viisakaid noogutusi Seb Riley ja Chas Morrisega, kes tema möödudes tõstsid pilgu Daily Telegraphi City-teemalistelt lehekülgedelt.

Kui ta oma kohale naasis, hakkasid tasapisi saabuma teisedki asukad. Nappi rongkäiku juhatas proua Flavia Selwyn-Tuck, kes küll toetus raskelt hõbedase otsaga jalutuskepile, kuid tegi siiski tublit tempot. Tema tõupuhas must puudel Gaston vänderdas ähkides perenaise kannul. Naine lendas Garyle peale, ei teinud tolle tervitusest väljagi ja nõudis: „Minu tavaline, palun.“ Tal oli pirtsakas kile hääl, mille venitatud vokaalidega Laurence oli noore ajakirjanikuna sageli kokku puutunud ja mis seostus tema jaoks alateadlikult naistega, kes olid abielludes sünnipärasest kõrgema staatuse saanud ja oma uue keskkonna aktsendi, suhtumise ja hoiaku omandamiseks tublisti pingutasid. Flavia armastas jätta inimestele muljet, nagu liiguks ta suurmaaomanike seltskonnas, ja pillas jutu sees selliseid nimesid nagu „Sir Donald Mistan’d oligi“ ja „auväärne See-või-Too sellest suurest ja uhkest häärberist“. Lawrence oli kunagi Sebile ja Chasile hapult poetanud, et kõik naise tuttavad näisid elavat mingites kaugemates kolkakrahvkondades, mis vähendas proua jaoks miinimumini ohu kokku põrgata mõne inimesega, kes neid tööpoolest tundis. Kui nad muidugi üldse olemas olidki: naine väljendas rahuldamatut uudishimu oma kaasasukate varasema elu vastu, hoidudes hoolega enda oma kohta midagi avaldamast.

Flavia kannul sisenes üks kahest Framleigh House’is elavast abielupaarist, Sidney ja Sybil Wooderson. Nad olid nädal pärast saabumist sõbrunenud Peter ja Dulcie Hammondsiga ning mängisid igal õhtul koos bridži. Sidney saatis Sybili nurgalauda, nagu neil kombeks, ja suundus siis baarileti juurde nende jookide järele. Laurence’i saabudes rüüpasid nad juba magusat šerrit ning vestlesid viisakalt ja ükskõikselt kahe kõrvallauas istuva vanema daamiga. Niipea kui Hammondsid kohale jõudsid, alustasid neli kaardimängijat elavat

vestlust värskelt The Timesis avaldatud bridžiülesande teemal ega teinud kogu ülejäänud öhtu kellestki teisest välja.

Paar sammu Hammondsitest tagapool saabus värske tulnukas, kellele Laurence'it poldud veel ametlikult tutvustatud, ehkki ta oli teada saanud, et naise nimi on Angela Fuller. Ta oli väikest kasvu ja kleenuke ning surus mõlema käega vastu rinda pisikest ümbrikotti, nagu tunneks ta hirmu, et keegi võib selle ta haardest napsata. Selline kardab isegi enda varju, mõtles Laurence haletsuse ja lõbususe seguga, nõjatudes oma teise joogiga mõnusalt seljatoele. Talle meeldis inimesi jälgida ja mingil põhjusel pakkus väike Fuller, nagu ta naist mõttes nimetas, talle erilist huvi. Eelmisel öhtul oli ta kerge imetlusega vaadanud, kuidas naine tõrjus raugelt Flavia Selwyn-Tucki häbituid katseid talle risküsitlust korraldada – see päädis nimetatud daami halvasti varjatud ärritusega. Mees oli seda silmitsedes sisimas omaette muhelenud.

Laurence lõbustas end aeg-ajalt teiste asukate elukäiku ja tausta ette kujutades. Ta kasutas selleks peamiselt infot, mida nad enda kohta avaldasid, kuid need killud olid sageli napid, niisiis täiendas ta neid omaenese viljaka kujutlusvõime saadustega ja kasutas ka oma ajakirjanikukogemusi. Mees mängis aeg-ajalt romaani kirjutamise mõttega, Framleigh House'is kahtlemata tegelaskujude kandidaatidest puudust polnud. Ta arvas, et väike Fuller oli olnud hea päritoluga palgaline seltsidaam või mõne jõuka kodaniku vaene sugulane. Naine sarnanes 1930ndatel aastatel uhkesse maamajja nädalalõppu veetma tulnud külaliste ja terase teenijarahva – kel kõigil on omad sünged saladused – keskel aset leidva kriminaalromaani tegelaskujuga. Ehk oli perekonna ainus pärija osutunud läbikukkunud luuseriks, kes oli liiderlike elukommete tõttu pärandusest ilma jäetud, ning perepea oli oma kaabakast poja tõttu kannatanud ilmsüütule lapsehoidjale testamendis kopsaka summa määranud. Framleigh's elamiseks pidi see pärandus mõistagi üsna arvestatav olema. Mehe oletuste kohaselt

pidi preili Fuller olema kuuekümne ringis, seega eakate pansio-naadis elamiseks võrdlemisi noor. Tal oli huvitav nägu, mis oli kunagi ilmselt olnud kaunis. Laurence otsustas, et temaga tutvumine võiks meelelahutuslik olla.

Naine oli endale tellinud väikese kuiva šerri (mees pani tunnustavalt tähele, et ta oli valinud hea margi) ning vaatas toas ringi, nagu ei oskaks otsustada, kuhu minna. Ta pilk kohtus hetkeks Laurence'i omaga ja seejärel vaatas ta segadusse sattunult kõrvale. Mees tõusis, kummardas kergelt ja ütles: „Tere õhtust, preili Fuller. Äkki sooviksite minu juurde istuda?“

Naise reaktsioon oli üllatav. Ta võpatas kergelt, köhkles ja siis peaaegu jooksis mehe osutatud tooli suunas. Laurence küsis endalt, kas naine võis ta ehk ära tunda, mis olnuks üsnagi meelitav. Või siis oli tema käitumise taga kergendus, et ta ei pea üksi istudes kõigi pilkude märklauaks muutuma. Olenemata põhjusest pani mees tähele, et istet võttes oma klaasi lauale asetanud naise käsi värises ja ta silmis olid pisarad. Laurence suunas pilgu ükskõiksust teeseldes aknast välja ja tähendas vaikselt: „See on päikeseloojangu nautimiseks hea koht, eks ole?“

„Jaa, see on kaunis,“ nõustus naine. Ta hääli oli pisut ebakindel ja ta pingutas ilmselgelt, et end kokku võtta.

Laurence tajus, et ta kaaslane vajas inimest, kellele oma muredest rääkida, kuid kartis seda teha. Põhjuseid võis selleks olla mitu. Ehk kartis ta murduda ja end avalikkuse ees narriks teha? Või ei teadnud ta, kas mees on selleks sobiv isik? Ta polnud üritanud kutsest ära öelda, kui mees teda oma lauda palus, pigem vastupidi. Laurence ootas ja teeskles endiselt huvi päikeseloojangu vastu, jälgides silmanurgast, kuidas naine võttis oma tillukesest käekotist taskurätiku ja sellega ettevaatlikult silmi tupsutas. Mehe arvates olid tal üsna kenad silmad, sinakasrohelist ja pikkade pruunide ripsmetega, mida ta polnud värvinud, seega ei jätnud pisarad näotuid plekke. Ripsmetušile mõeldes kerkis mehe pähe põgus ebameeldiv

mälestus teisest, südantlõhestavalt kaunist, kuid tugevasti meigitud silmapaarist, mis oli teda kunagi rohkem puudutanud, kui ta oli võimalikuks pidanud.

Laurence vaatas taas oma uue kaaslase poole. Too oli end kokku võtnud, taskurätiku ära pannud ja hoidis taas klaasi käes. Ta näole ilmus naeratusenvirve, kui ta seda mehe suunas kergitas ja too talle oma klaasi hoides samaga vastas.

„Kuidas te mu nime teate?“ päris naine ujedalt. „Proua Wardle on mulle mõnda inimest tutvustanud, kuid enda meelest ma ...“

„Laurence Dainton.“ Mees naaldus ettepoole ja sirutas naisele kae. Too surus seda põgusalt, ta käsi oli jahe ja puudutus meeldiv. „Ma kuulsin täna hommikul, kuidas keegi teid tervitas. Meeldiv teiega tutvuda, preili Fuller.“

„Samad sõnad, härra Dainton.“ Mees tundis kergendust, et naine ei palunud end Angelaks kutsuda. Noorest peast oli tal olnud kiire tegutseja maine, kuid neil päevil meeldis talle vabalt võtta, nagu väljendunuks ta lapselapsed. Paljud teatud eas üksikud naised pidasid seitsmekümne viie aastast korraliku sissetulekuga poissmeest ihaldusväärseks sihtmärgiks.

Angela Fuller võttis šerriklaasist paar lonksu ja ta pinge tundus pisut järele andvat. „Täna on olnud kaunis päev,“ tähendas ta.

Mees nõustus tõsiselt, et päev oli olnud täiesti imeline. „Golfirajal oli muidugi pisut tuuline,“ lisas ta.

„Te mängite golfi?“

„Teen aeg-ajalt hea meelega mõne mängu. Kuidas teiega on?“

Naine raputas pead. „See pole kahjuks minu teema. Ma mängisin aastate eest tennist.“

Igatsev noot ta hääles tekitas mehes kartust, et naine muutub taas emotsionaalseks, ja ta vahetas kiiresti teemat, küsides: „Te pole siin vist veel väga kaua olnud? Kuidas te kohanete?“

Ta taipas silmapilk, et tegu polnud kõige taktitundelisema küsimusega. Naise nägu tõmbus taas pilve. „Selle kõigea harjumine

nõuab aega. Kõik on mõistagi väga lahked, aga ...“ Ta hammustas huulde ja näperdas klaasi.

„Te pole niisuguse eluga harjunud?“

„Umbes nii.“

Aastatepikkuse ajakirjanikutöö kogemusega Laurence pidas end üsnagi kalestunuks, kuid selles tasase jutuga naises oli midagi pehmet ja haavatavat, mis temas kaastunnet tekitas. „Aeg toob endaga muutusi. See juhtub nii või teisiti meie kõigiga,“ tähendas ta leebelt. „Elu ei seisa paigal, nii see juba kord käib.“

„Ma tean.“ Naine paistis taas nutu äärel olevat. Laurence suunas pilgu aknast välja. Viimastel minutitel oli taeva leegitsev oranž hääbunud ja tuhmunud kahvatuks aprikoosiroosaks, soojad kuldsed toonid segunesid roosikarvalistega. Üsna pea hakkab taevakummil tooni andma õhtune tume indigosinine. Inimese elus võivad värvid vahelduda niisama kiiresti.

Mees tajus korraga ruumi teises servas liikumist. Uksest sisenes juhataja saatel kaks naist. Lähenes keegi töötaja ja kutsus juhataja korraks kõrvale; nad arutasid vaikselt midagi omavahel, sellal kui teised ukseavas ootasid. Mõlemad saabujad olid mehele võõrad. Üks neist oli hea välimuse ja reipa moega, lopsakate kastanpruunide juuste ja elujõulise olekuga. Mehel oli tunne, et ta on teda kuskil varem näinud. Ta oli liiga noor, et Framleigh House'i elama asumist kaaluda, suurema tõenäosusega oli ta tulnud mõne elatanud sugulase palvel kohta üle vaatama. Teine saabuja oli mehe meelest tema endaga ühealine, arvatavasti uus asukas, keda proua Wardle oli hommikusöögi ajal maininud. Mees takseeris naist hindavalt. Kallis, kuid tema vanust arvestades täiesti kohatu välimus: kohevad blondid juuksed, liiga kriiskavates toonides rõivad ja liiga palju meiki. Kehahoiak oli samas hea, ka olid naisel kenad jalad. Ka tema juures mõjus miski tuttavlikult. Lausa häirivalt. Kuid Laurence ei suutnud teda kohe paika panna. See oli ärritav: tema mälu polnud enam nii hea nagu vanasti, mil kõik talle silmapilk meenus, eriti

kui tegemist oli naistega, kellega ta oli varem suhelnud ja meelt lahutanud. Üks mis kindel: golfiklubi liige see naine polnud.

Siseneja sosistas midagi oma kaaslasemale, kes naeratas ja omakorda midagi vastuseks sosistas. Blondi uustulnuka jaoks oli kuuldu ilmselgelt lõbus, kuna ta tõi kuuldavale ootamatult valju, kõike muud kui meloodilise naerupahvatuse. Pead pöördusid. Laurence tundis, nagu oleks ta sahmaka külma vett kaela saanud. Ta polnud kunagi arvanud – ega soovinud – seda naeru veel kunagi kuulda saavat.

Alles mõni tund hiljem, kui tal oli olnud aega toibuda šokist, mille oli põhjustanud taaskohtumine naisega, kellest ta oli nelikümmend aastat tagasi võrdlemisi ebameeldivatel asjaoludel lahutanud, meenus talle, kus ta oli näinud teist naist. See oli juhtunud üsna hiljuti, Cheltenhami raamatupoes, kus naine oma värskemat romaani tutvustas ja autogramme jagas. See oli menukirjanik Mel Craig.